

Aktuálním nekonečnem označovali barokní vzdělanci potřebu chápat svět celistvěji, než dokáže rozum. Pro filozofy, teology a umělce je představa aktuálního nekonečna stvzením existence duchovních oblastí za hranicemi racionálních možností. Matematika vzali existenci nekonečné malých i nekonečné velkých čísel jako fakt tak jasný, že není třeba ho dokazovat. Z axiomů odvozují logické konstrukce popisující svět, ale všechny jevy všeho míra rozumově postihnout nelze. Rozumové bádání je navíc vždy dobově omezené, věda přímo počítá s nutností omylu, uvědomuje si svou nedostatečnost, stále zpřesňuje (aproximuje) své poznání. Racionálně založená díla, například Rozdělené kruhové elementy a půlkruhy (1983-1990) malíře Jana Kubičky, jsou vybudovaná podle zřejmého pravidla. Divák, který porozumí stavebním principům, tak může prožít - kromě estetického potěšení - ještě uspokojení podobné malému satori: "Aha! Tak takhle to je!" Spojení mezi rozumem a citem tedy existuje. Navíc racionální (systémová, konkretistická) díla dokáží vyvolat silné emoce i tehdy, když je jejich řád skrytý. Kromě rozumového výkladu (popisu, zobrazení) světa existuje smyslové pochopení. Umělci jsou často přesvědčeni o absolutnosti svých výkonů, věří (=cítí), že se dotýkají podstaty, že jejich výtvoři mohou zprostředkovat plné poznání. Souznění s takovými díly může být neobyčejně silné, ale vždy je subjektivní, založené na osobních zkušenostech, na schopnosti vcítění a spoluprožívání, a jako takové neměřitelné a sotva sdělitelné. Umělecké dílo vždy odkazuje za viditelnou, rozumem uchopitelnou skutečnost. Síla umělecké alegorie je v kontextu, v očitě a připravenosti jedince i společnosti podobenství přimout. Alegorií nekonečna by se v dnešní době asi mělo stát dílo vytvořené na počítači - ale: vpád počítačů a nových médií zatím nepřinesl novou estetiku, naopak. Možnosti digitálního zpracování se devalvuji k co největší popisnosti. Forma tak vítězí nad obsahem, okouzlení nad sdělením.

Výtvarník a publicista Jiří Hůla (1944) studoval v letech 1961-1966 na Přírodovědecké fakultě Palackého Univerzity v Olomouci (matematika a tělesná výchova). Hůlova výtvarná tvorba má základy v experimentální literatuře, v konkrétní či vizuální poezii. Čistě výtvarná díla vytváří od roku 1977. Nepoužívá přitom klasické techniky, jeho práce se pohybují na hranici poezie, teorie informace a výtvarného umění. Objevil několik nových výtvarných technik, například rastrovou proláž, přeuspořádání jednotek vizuálních informací, transformaci nalezeného obrazu do funkční sítě nebo kresbu skalpelem. V roce 1983 otevřel s bratrem (ak. mal. Zdenek Hůla) v rodinném domě v Kostelci nad Černými lesy soukromou Galerii H, která se v letech 1983-1989 stala významným místem konfrontačních pracovních setkání, neoficiálních přednášek, perforací, koncertů a divadelních představení. O rok později založil Studijní archiv GH, dnes zřejmě největší specializovanou sbírku materiálů o současném českém a slovenském výtvarném umění počínaje rokem 1939. V devadesátých letech publikoval (většinou o současném výtvarném umění) stovky článků (Atelier, Čs.rozhlas, Denní telegraf, Lidové noviny, MF Dnes, Poštovní kurýř, Profil současného výtvarného umění, Respekt, Technický magazín, Umění a řemesla atd.), zorganizoval desítky výstav a akcí. V nakladatelství Dauphin výběr z rozhovorů s významnými českými umělci, v nakladatelství Radio servis společně s Pavlou Jazairovou knihu Egypt Egypt. V současné době dokončuje (díky grantu Open Society Found) v elektronické podobě zpracování činnosti Galerie H.

<http://www.sca-art.cz/agenturaigh>

Geofyzikální ústav AV ČR
Agentura Galerie H

Vás srdečně zvou
na druhou výstavu cyklu
Setkávání

Jiří Hůla Staré a nové transformace

zahájení 18.9. v 16.00 hodin
19.září - 25.října 2002
otevřeno po-pá 8.00-16.00 hodin

GFÚ

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
tel.02/67103345, www.ig.cas.cz

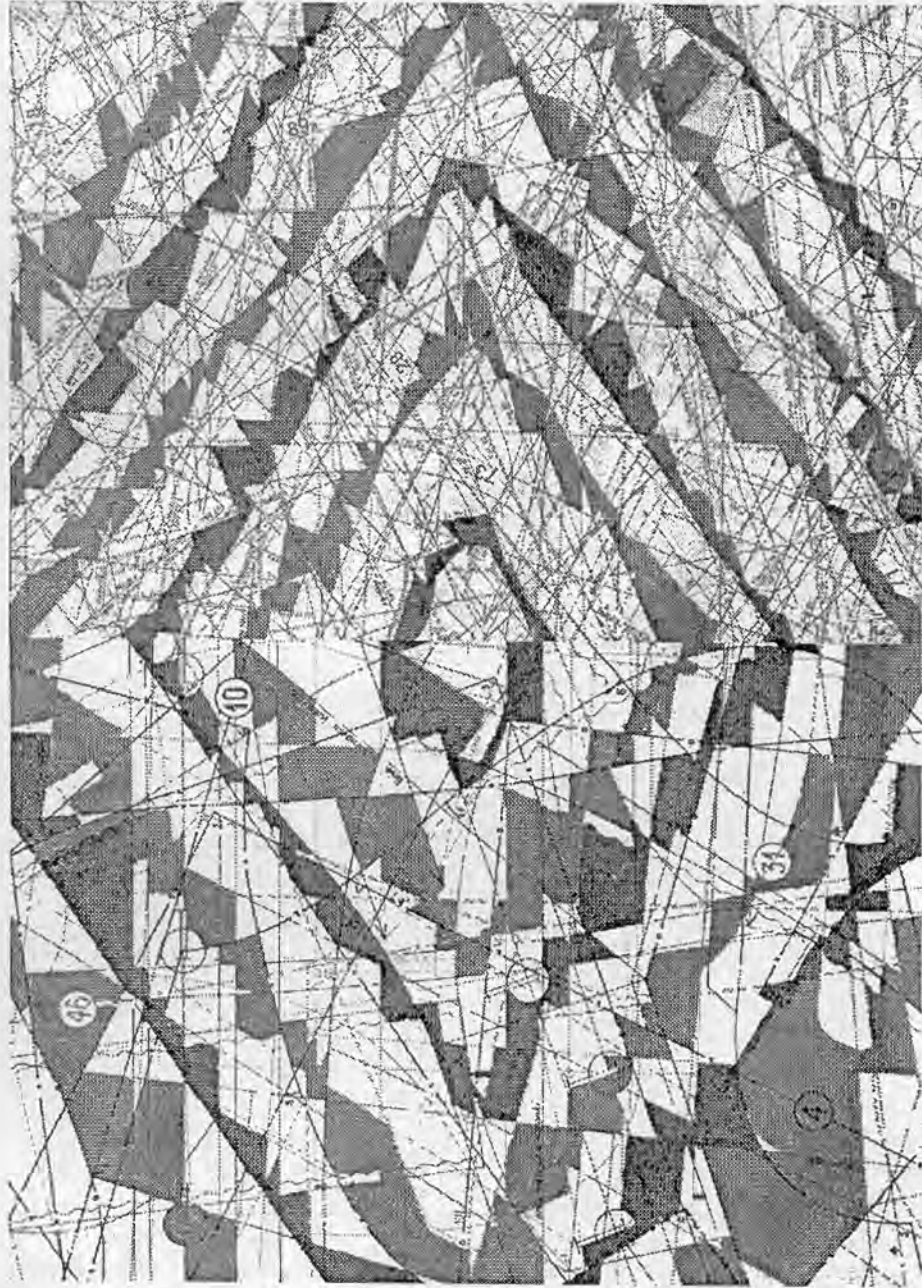
Transformace do funkčních sítí

Konce. 170. let jsem se začal zabývat přeuspořádáním jednotek vizuálních informací. Obrazové i textové materiály (reklamy, fotografie, plakáty a reprodukce) jsem v té době děлил na části (jednotky vizuálních informací - JVI), a ty podle předem zvoleného pravidla uvnitř obrazu přemísťoval - přeuspořádával. Navazoval jsem tak na pokusy řady výtvarníků, z našich například Jiřího Koláře. Jiří Kolář znal a používal přeuspořádání typu zrcadlení, posunutí a jednosměrné rozdělení.

Nejčastějšími jednotkami vizuálních informací byly pro mne v té době obdélníky nebo čtverečky. Takové dělení předlohy na čtverečky připomíná digitalizaci, ale JVI nemají (jako jednotky v digitalizovaném obrazu) konečnou barevnost a sytost, jsou složitými, dále dělitelnými prvky.

Jednotky nemusí být jenom pravidelné, mohou to být i trojúhelníky, obecné čtyřúhelníky, víceúhelníky, kruhy, mezikružní, kruhové výseče, nepopsatelné tvary. Strukturu dělicí roviny zobrazení (plochu papíru) na uzavřené části nazýváme funkční sítí.

Do nalezených funkčních sítí (krejčovských stříhů a map) jsem začal-kem 80. let promítal základní geometrické obrazce (kružnice, trojúhelník, čtverec), transformoval do nich postavy, portréty, předměty, krajiny atd. Transformované obrazy jsou neobvyklým způsobem stylizované, často jakoby proti logice a

Jiří Hůla: A po mladické divčině..., 2002, akvarel, 2x(297x210mm)

vžité estetiky. Jejich podoba je jednoznačně (kromě omylů ve vyhodnocení) dána předlohou a druhem funkční sítě, její skladbou a hustotou.

Hned na začátku jsem v ploše krejčovského stříhu náhodně určil několik zárodečných plošek, kolem nich vy-

maloval různobarevné prstence. Vloni jsem se ke starému nápadu vrátil, a jako ohniska nepokoje začal užívat běžné předměty - plvni uzávěry, propisovací tužky, magnetofonové pásky a vyklepané pásky do psacího stroje, nůžky, brýle, razítka, lžičky z umělé hmoty. Doufám, že umění vede k plnějšímu chápání světa. Výtvarná díla jsou navíc hmotná, zjevně existující, samo - zřejmá. Co může být na věcech, které jsou vidět a kterých je možné dotýkati se, nepochopitelného?

Zemi si představuji jako uspořádanou skladbu. Povrch Země se v té představě podobá funkční síti, její hlubiny jsou strukturované složitěji, v dalších směrech. Jakýkoli podnět se ve funkční síti šíří v závislosti na místní skladbě.

Přemýšlel jsem o tlačích, kterým jsme denně ze všech stran vystaveni. O povrchním a detailním vidění, o souběžnosti různých názorů a přístupů. O tom, co odlišné věci (lidi) spojuje a podobné rozděljuje. Jak se chováme v různých prostředích a neobvyklých situacích? A jak by se v takových případech zachovaly přímky a

kružnice?

Na papír házím trojúhelník. A po hladině funkční sítě se táhnou šířá trojúhelníková kola.

Jiří Hůla

